

OBILJEŽEN DAN ZAŠTITE NA RADU

Ove godine 28. travnja obilježen je treći put Dan zaštite na radu. Podsjećamo da se obilježava u 120 zemalja diljem svijeta održavanjem komemoracija poginulim radnicima na radu. Godine 1996. održavale su se samo u 14 zemalja. U povodu ovogodišnjeg obilježavanja tiskani su prigodni plakati i leci. Po prvi put dijelili su privjesci za ključeve u obliku kaciga s natpisom „Dan zaštite na radu“.

Dana 27. 4. 2010. u Hrvatskom saboru održan je okrugli stol Odbora za rad i socijalno partnerstvo u povodu obilježavanja Dana zaštite na radu s temom “Sigurno održavanje za siguran rad”. Napominjemo da je Europska agencija za zaštitu i sigurnost na radu pokrenula dvogodišnju kampanju (2010.-2011.) pod motom *Sigurno održavanje za siguran rad*.

Uvodna izlaganja i predstavljanja imali su gđa Sonja Padovan Janković, ravnateljica Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu, gđa Marija Zvalić, ravnateljica Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, g. Nenad Puljić, Državni inspektorat i g. Ivan Maleš, Hrvatska udruga sindikata.

Nacionalno vijeće je tom prigodom donijelo ove zaključke:

- povećati prevenciju na svim razinama

- povećati kadrovsku strukturu kod svih institucija koje se bave zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu
- nužne su zakonske promjene postojećih zakona, kao i izrada podzakonskih akata –provedbenih
- potrebna je stalna edukacija stručnjaka zaštite na radu kako bi uspješnije provodili zaštitu na radu
- potrebno je povećati inspeksijski nadzor
- povećati razinu opće informiranosti i motiviranosti osoba koje se bave zaštitom na radu
- poticati socijalni dijalog
- osvijestiti potrebu za zajedničkim djelovanjem svih subjekata u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu.

SSSH je okupljanjem ispred spomen-ploče u predvorju Radničkog doma i odavanjem počasti svim radnicima poginulim na radnom mjestu obilježio Nacionalni dan zaštite na radu 28. travnja. Po prvi put komemoracijski skup bio je organiziran samo za predstavnike sindikata te nije bilo vanjskih sudionika, pa tako niti članova Nacionalnog vijeća zaštite na radu.

Navodeći crne brojke o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima, ali nažalost i smrtnim

slučajevima tijekom prošle godine, predsjednica SSSH *Ana Knežević* upozorila je na, još uvijek, pogrešno shvaćanje poslodavaca o zaštiti na radu kao trošku.

Prema podacima Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu, prošle je godine prijavljeno 21.826 ozljeda na radu, pri čemu je najviše ozljeda na radnome mjestu (16.965), potom na putu do posla (2.518), na putu do kuće (1.690), na službenom putu (280) i ostalih (373). Prijavljeno je manje ozljeda na radu u odnosu na 2008. godinu kada se govorilo o 25.285 prijavljenih ozljeda na radu. Bolnice, brodogradnja, javna sigurnost, visokogradnja, trgovina, usluge javnih pošta, niskogradnja, poslovi obrane vodeće su djelatnosti u kojima je zabilježeno najviše bolovanja s osnove ozljede na radu. U 2009. godini zabilježeno je i manje smrtnih slučajeva (36) nego 2008. godine (80). Od 36 poginulih radnika, 26 ih je bilo zaposleno u privatnome sektoru, a čak deset u javnome, što je najviše do sada.

Međutim, pad broja ozljeda na radu i smrtnih slučajeva uglavnom se pripisuje smanjenoj gospodarskoj aktivnosti, a ne boljoj prevenciji i provođenju mjera zaštite na radu.

U porastu je, pak, broj prijavljenih profesionalnih bolesti. Dok ih je 2008. godine bilo 113, 2009. godine ih je bilo 227. Ukupni trošak

bolovanja u 2009. godini iznosio je 345 milijuna kuna. Trošak azbestoze bio je 5,3 milijuna kuna. Troškovi preventivnih pregleda, na koje je radnike uputilo tek 620 poslodavaca, iznosili su 71,8 milijuna kuna (64 milijuna 2008. godine).

Na Cvjetnom trgu, u sklopu *Svjetskog dana sigurnosti i zaštite zdravlja na radu*, obilježen je Dan zaštite na radu. Svrha aktivnosti bila je ukazati na važnost zaštite na radu, smanjiti broj nesreća na radu i profesionalnih bolesti, ali i upozoriti na obvezu skrbi cijelog društva o primjerenim radnim i životnim uvjetima.

Održane aktivnosti, promociju i dijeljenje letaka organizirali su: Nacionalno vijeće za zaštitu na radu, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, dok je provoditelj aktivnosti bio Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.

Četvrta aktivnost obilježena je u Osijeku s početkom u 9,00 sati održavanjem 34. sjednice Gospodarsko socijalnog vijeća Osječko-baranjske županije gdje je jedna od točaka dnevnog reda bilo upravo obilježavanje Dana zaštite na radu u RH. Na poziv predsjednika Županije sjednici je prisustvovala i predsjednica Nacionalnog vijeća dr. Sonja Padovan Janković.

*Gordana Baraba, prof.
ZIRS d.d., Zagreb*